

обходенъ пътъ отиде за Панагюрище и опустоши, унищожи градеца.

Болнитѣ старци, жени и деца, които не можеха да избѣгатъ и се скриятъ, бѣха всички поголовно завѣрски измѣжчени.

Рѣката ми не се повдига, за да опиша омерзителнитѣ постѣжки на злодейцитѣ... и това вършеха не само бashiбозуцитѣ, но и редовнитѣ, най-добри султанови войници. Наоколоврѣстъ обитаваха беззащитни, покорни въ вѣковното робство села; дѣлго ще се вижда смѣртоносния димъ, който сякашъ отнасяше къмъ самото небе душитѣ на измѣжчванитѣ тукъ жертви.

А надъ възтѣмната земя се виеха на облаци черни врани, които се вдигаха, въртѣха се на голѣми кржгове и кацваха на земята. Нѣкои отъ тѣхъ дѣржаха въ своитѣ клюнове изтрѣгнати съ нокти тѣ имъ изъ черепитѣ мѣртви очи...

Много кръвь бѣ пролѣта, много жертви принесени. Но не даромъ! Най-сетне, поробенитѣ се освободиха отъ тежкото иго...

Следъ Панагюрище се отправихъ въ Сърбия. Съ пристигането си въ Бѣлградъ, постѣжпихъ въ конния на името на Кралица Наталия полкъ въ Тимошката армия на Генерала Черняева. Участвувахъ въ много сражения. Въ едно отъ тѣхъ — на Зайчарската позиция — бѣхъ раненъ. Следъ сключването на примирietо — въ началото на 1877 година се отправихъ съ доброволците отъ отреда на Князъ Оболенски въ Черна-Гора, дето още се продължаваше изтрѣбването, и участвувахъ въ партизанския набѣгъ около града Шкодра въ отреда на Черногорския войвода Илия Пламенецъ. Но наскоро и тамъ настана тишина, — очакваше се обявата на войната съ Европейска Турция. Тогава се отправихъ въ Русия. И минавайки презъ Кишеневъ, гдето се намираше Главната Квартира на Главнокомандуващия Дунавската Армия, Великия Князъ Николай Николаевичъ Старши, постѣжпихъ въ гвардията.

На 11 априлъ сѫщата година пристигна Господарь — Императора Александъръ II и на другия денъ бѣ издаденъ манифестъ за обявяване войната на Турция.

Най-напредъ започнаха военнитѣ действия на Кавказкия фронтъ; азъ се отправихъ тамъ и участ-